УДК 619:616.955.121:639.7

МІСЦЕ ДИПІЛІДІОЗУ У ЗАГАЛЬНІЙ ЗАРАЗНІЙ ПАТОЛОГІЇ СОБАК В УМОВАХ М. ОДЕСИ

Д.В. Іринчук, *аспірант*

Одеський державний аграрний університет

В статті наведені данні, щодо захворюваності собак різними заразними патологіями за п'ять років. Встановлені певні закономірності розповсюдження основних інвазійних та інфекційних захворювань. Вказано, що дипілідіоз постійно займає перше місце серед усіх заразних хвороб собак, його питома вага складає 21,9%. Ступінь ураження собак дипілідіозом у м. Одесі мав певні коливання упродовж 5 досліджуваних років.

Ключові слова: *дипілідіоз, гельмінтозні хвороби, м'ясоїдні тварини.*

В останні роки значно збільшується чисельність собак у великих містах. Концентрація великої кількості м'ясоїдних тварин, на порівняно обмеженій території міст, призводить до розповсюдження різних захворювань і насамперед, гельмінтозних [3].

Серед інвазійних хвороб собак найбільш розповсюдженими є гельмінтозні та акарозні захворювання [2, 3]. Серед великого переліку гельмінтозних хвороб собак дипілідіозна інвазія посідає особливе місце. За данними багатьох дослідників дипілідіоз є однією з найбільш розповсюджених інвазій м'ясоїдних тварин у різних регіонах [1, 4, 5]. За даними різних авторів ступінь ураженості собак дипілідіозом коливається у досить значних межах від 21,5% до 68,6-100,0% [1, 5]. У порівнянні з іншими паразитарними хворобами собак дипілідіоз посідає значне місце яке, в певній мірі, залежить від кліматичних умов і може коливатись в досить великих межах [1, 5].

Тому вивчення ступеню розповсюдження дипілідіозу собак у порівнянні із іншими хворобами, у конкретних кліматичних умовах, є досить актуальним і має певне наукове та практичне значення.

Метою наших досліджень: було встановити яке місце належить дипілідіозу собак серед усіх заразних захворювань тварин у місті Одесі.

Матеріали та методи досліджень. Епізоотичну ситуацію щодо розповсюдження заразних захворювань собак у місті Одесі вивчали шляхом аналізу первинної документації ветеринарного центру «Аіст». Аналіз матеріалів проводився упродовж 5 років 2004 – 2008 роки включно. При вивченні враховували матеріали журналів амбулаторного прийому та лабораторних досліджень, а також результати власних лабораторних та клінічних досліджень.

Лабораторні дослідження проводилися за загальноприйнятими гельмінтокопрологічними методами за Фюллеборном та Дарлінгом.

Результати досліджень. Отримані результати досліджень надані у табл. З матеріалів наданих у табл. видно, що на території міста Одеси за останні 5 років зустрічалися 18 заразних патологій собак.

Таблиця – **Нозологічний профіль заразних хвороб собак в умовах м. Одеси за 2004 – 2008 роки.**

Роки / Хвороби	2004		2005		2006		2007		2008		Разом	
	Всього	%	Всього	%	Всього	%	Всього	%	Всього	%	Всього	%
Чума м’ясоїдних	9	1,6	10	1,7	8	1,3	13	2,3	21	3,8	61	2,1
П.В.єнтерит	19	3,3	21	3,5	19	3,1	17	3,0	31	5,6	107	3,7
Гепатит	6	1,0	7	1,2	8	1,3	4	0,7	7	1,3	32	1,1
Аденовіроз	3	0,5	5	0,9	7	1,1	5	0,9	4	0,7	24	0,8
Лептоспіроз	17	2,9	9	1,5	6	1,0	-	-	-	-	32	1,1
Мікроспорія та трихофітія	54	9,4	61	10,2	72	11,8	76	13,5	59	10,7	322	11,1

Токсокароз	98	17,0	46	7,7	52	8,5	30	5,3	61	11,1	287	10,0
Токсаскароз	9	1,6	10	1,7	11	1,8	8	1,4	9	1,6	47	1,6
Трихуроз	36	6,2	29	4,9	31	5,0	17	3,0	21	3,8	134	4,6
Стронгілятози	54	9,4	36	6,0	29	4,7	31	5,5	28	5,1	178	6,1
Дипілідіоз	108	18,7	144	24,2	151	24,8	119	21,1	111	20,3	633	21,9
Теніідози	-	-	2	0,3	1	0,2	2	0,4	2	0,4	7	0,2
Дирофіляріоз	2	0,3	3	0,5	6	1,0	11	2,0	18	3,3	40	1,4
Саркоптоз	62	10,7	65	10,9	61	10,1	60	10,6	49	8,9	297	10,3
Демодекоз	61	10,6	57	9,6	51	8,4	80	14,2	59	10,8	308	10,6
Отодектоз	38	6,6	89	15,0	96	15,7	89	15,9	69	12,6	381	13,2
Лінгватульоз	1	0,2	-	-	1	0,2	-	-	-	-	2	0,1
Бабезіоз	-	-	1	0,2	-	-	1	0,2	-	-	2	0,1
Разом	577	100	595	100	610	100	563	100	549	100	2894	100

Найбільшу питому вагу (45,8%) складають гельмінтозні хвороби, 34,1% - акарозні захворювання, 19,9% - інфекційні хвороби.

Із паразитарних хвороб найбільшу питому вагу займають: дипілідіоз (21,9%); отодектоз (13,2%); демодекоз (10,6%); саркоптоз (10,3%); токсокароз (10,0%); стронгілятози (6,1%); трихуроз (4,6%). Такі захворювання як токсокароз, теніідози, дирофіляріоз, бабезіоз діагностувалися досить рідко і питома вага їх коливається в межах 0,1 – 1,6%.

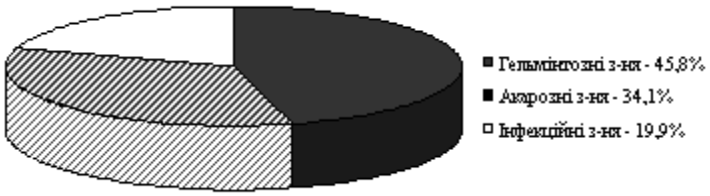

Рис. 1. **Питома вага гельмінтозних, акарозних та інфекційних захворювань собак в м. Одесі (2004 – 2008 рр.).**

Питома вага інфекційних захворювань в загальній заразній патології собак складає 19,9%. Найчастіше, за досліджуваний період, реєструвалися такі захворювання як: мікроспорія та трихофітія – 11,1%, парвовірусний ентерит – 3,7% та чума – 2,1%.

Серед всіх гельмінтозних захворювань дипілідіоз посідає найбільш значне місце.

Питома вага дипілідіозу серед всіх гельмінтозних хвороб собак складає 47,7%. Тобто, практично кожна друга тварина уражена на гельмінтозні хвороби мала діагноз – дипілідіоз.

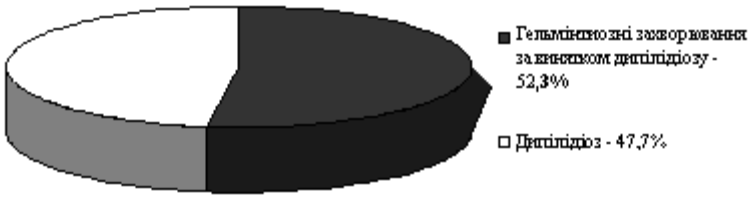

Рис. 2. **Питома вага дипілідіозу в загальній захворюваності собак на гельмінтози в м. Одесі (2004 – 2008рр.).**

При розгляді динаміки захворюваності собак по рокам слід відмітити, що загальний рівень паразитарних хвороб, в цілому, залишається однаково високим. Проте рівень ураження тварин токсокарозом та трихурозом, за досліджуваний період, дещо знизився, а розповсюдження дирофіляріозу суттєво зросло.

На підставі отриманих даних слід відмітити що, дипілідіоз є найбільш розповсюдженою заразною патологією собак і становить 21,9%. Щодо динаміки дипілідіозної інвазії по рокам слід сказати що, вона коливались не суттєво. Проте найвищий показник 24,8% було встановлено у 2006 році, а найменший 18,7% - у 2004.

Ці коливання можуть бути пов’язані з кліматичними умовами, коли в окремі роки складається більше чи менше сприятливих умов для розповсюдження проміжних живителів збудника дипілідіозу.

Висновки

1. Дипілідіоз собак у місті Одесі є найбільш поширеною заразною патологією, 21,9% від всіх заразних захворювань собак припадає на цю інвазію.
2. Серед вісімнадцяти нозологічних одиниць заразних патологій дипілідіоз собак стабільно займає перше місце.
3. Ступінь ураженості собак дипілідіозом у м. Одесі мав певні коливання упродовж 5 років досліджуваного періоду.

Література

1. *Архипов И.А., Зубов А.В. Распространение гельминтозов собак и кошек в России и применение празителa для борьбы с ними // Рос.вет.журнал. – 2005. – №2 – С.26–30.*
2. *Галат В.Ф., Тимофєєва К.В. Отодектоз у загальній патології кішок у м. Одесі // Науковий Вісник Національного аграрного університету. – 2007. – № 105. – С. 185 – 189.*
3. *Іринчук В.В. Епізоотологія паразитарних захворювань собак у міській зоні // Аграрний вісник Причорномор'я: Зб.наук.праць. – Одеса, 2000. – №4(9) – С. 156-160.*
4. *Іринчук В.В. Сезонна та вікова динаміка дипілідіозу м'ясоїдних в умовах м. Одеси // Аграрний вісник Причорномор'я: Зб.наук.праць. – Одеса, 2008. – № 42(2) – С. 150 – 153.*
5. *Павленко С.В. Гельмінтози собак міських популяцій: поширення, терапевтична та імунологічна оцінка комплексної терапії: Автореф. дис. …канд. вет.наук / Ін-т експерим. і клінічної вет. медицини. – Х.,2004. – 20 с.*

Иринчук Д.В. Место дипилидиоза в общей заразной патологии собак в условиях г.Одессы.

В статье представлены данные о заболеваемости собак разными заразными патологиями за пять лет. Выявлены определённые закономерности распространения основных инвазионных и инфекционных заболеваний. Установлено, что дипилидиоз постоянно занимает первое место среди всех заразных болезней собак, его удельная величина составляет 21,9%. Степень поражения собак дипилидиозом в г. Одессе имела определенные колебания на протяжении пяти обследованных лет.

Ключевые слова: дипилидиоз, гельминтозные болезни, плотоядные животные.

Irinchuk D.V. Place of Dipylidiosis in general contagious patalogy of dogs in Odessa.

This article is about different contagious diseases of dogs in Odessa for 5 years. Certain laws of distribution of the cores parasitic and infectious diseases are established. It is established that Dipylidiosis constantly wins first place among all infectious diseases of dogs, its specific size makes 21,9 %. Degree of defeat of Dipylidiosis in Odessa had certain fluctuations throughout five years.